

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

23604 - ניתוח יצירות

תאריך עדכון אחרון 14-10-2015

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 4

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: מוסיקולוגיה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: שנתי

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): פרופ' נפתלי וגנר

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: mswagner@mscc.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: ד' 12:15 עד 13:15

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

לקורס שני פנים: ניתוח פרקים מוזיקליים שלמים תוך שימוש בשיטת הניתוח של היינריך שנקר; הקניית שיטת הניתוח של שנקר תוך הדגמת אורח פעולתה באמצעות דוגמאות מוזיקליות מסדרי גודל שונים. יש לזכור ששיטת הניתוח של שנקר נגזרת מהתיאוריה שלו החלה על המוזיקה הטונאלית בשיאה (מבאך ועד ברהמס). הקורס יילמד אפוא תוך שימת לב להיבטים התיאורטיים הרחבים של השיטה ולערכים האסתטיים הכרוכים בה. במהלך הקורס יידונו גם שיטות ניתוח נוספות, ביניהן הרחבות של שיטת שנקר (רדוקציה מטריית נוסח קרל שכטר וויליאם רות'שטיין), שיטות פוסט-שנקריות (לרדאל וג'קנדוף) ושיטות משלימות לשיטת שנקר (ניתוח תמאטי נוסח הפוקוסקי ודארסי ונוסח וויליאם קפלן). האחרונות תבואנה לידי ביטוי בסמסטר השני, כאשר צורת הסונטה תעמוד במרכז. במהלך השיעורים יגישו התלמידים רפראטים אנליטיים.

מטרות הקורס:

לפתח יכולת ניתוח צורני והרמוני-קונטרפונקטי של יצירות מוזיקליות טונליות.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

לכתוב באופן פעיל תרשימי הולכת קולות של יצירות קצרות או קטעים סגורים מיצירות גדולות; לנתח פרקי סונטה, מבחינת צורתם הכוללת, המבנה הפנימי של הנושאים ומבחר אמצעים אמנותיים; לקרוא מאמרים אנליטיים של מוזיקה טונלית מן הספרות המחקרית.

דרישות נוכחות (%) :

90

שיטת ההוראה בקורס: הרצאה פרונטלית בדיאלוג עם הסטודנטים

תרגול מקוון בכתיבת תרשימי הולכת קולות

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. מבנים טונאליים בצורות חד-חלקיות
2. מבנים טונאליים בצורות דו-חלקיות
3. ריתמוס ואנאליזה לינארית
4. מבנים טונאליים וצורות תלת-חלקיות ורונדו
5. מבנים טונאליים בצורת הסונטה
6. צורת הסונטה - היבט תמאטי (ע"פ הפוקוסקי ודארסי, קאפלן)
7. שיטות ניתוח פוסט-שנקריות (לרדאל וג'קנדוף)

חומר חובה לקריאה:

Cadwallader, Allen and David Gagné. *Analysis of Tonal Music: Schenkerian Approach*. 2nd ed. New York: Oxford University Press, 2007.

Caplin, William E. *Classical Form : a Theory of Formal Funcions for the Instrumental Music of Haydn, Mozart and Beethoven*. Oxford: Oxford University Press, 1998.

Hepokoski, James and Warren Darcy. *Elements of Sonata Theory: Norms, Types and Deformations in the Late-Eighteenth- Century Sonata*. New York: Oxford University Press, 2006.

Lerdahl, Fred and Ray Jackendoff. *A Generative Theory of Tonal Music*. Cambridge [MA]: MIT Press, 1983.

Rothstein, William. *Phrase Rhythm in Tonal Music*. New York: Schirmer, 1989.

Schachter, Carl. "Rhythm and Linear Analysis: Aspects of Meter", *The Music Forum* 6 (1987), pp. 1-59.

Schenker, Heinrich. *Five Graphic Analysis* New York: Dover, [1933] 1969).

_____, trans. and ed. Ernst Oster. *Free Composition*. New York: Longman, ([1935] 1979).

חומר לקריאה נוספת:

Berge, Pieter (ed.). *Musical Form, Forms, Formenlehre—Three Methodological Reflections*. Leuven: Leuven University Press, 2010. Green, Douglas. *Form in Tonal Music*. Fort Worth: Hole, Rinehart and Winston, 1965.

Ratner, Leonard. *Classic Music: Expression, Form and Style*. New York: Schirmer, 1980. Chapter 1.

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
הרצאה 10 %
השתתפות 10 %
הגשת עבודה 50 %
הגשת תרגילים 30 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:

השנה, בהיעדר תרגול, יושם דגש על הצד העיוני ויצומצם התרגול המעשי בכתיבת גרפים אנליטיים.

